

Svar på fullmäktigemotion om utredning av inrättande av nya bildningscentrum i södra och östra Borgå

Nämnden för växande och lärande 20.08.2026 § 74

Beredning och tilläggsuppgifter
direktör för finskspråkig grundläggande utbildning och
gymnasieutbildning Jari Kettunen och direktör för svenskspråkig
grundläggande utbildning och gymnasieutbildning Rikard Lindström,
fornamn.efternamn@porvoo.fi

Staden tackar för fullmäktigemotionen och de synpunkter som
framförs där gällande utvecklingen av servicenätet för grundläggande
utbildning i en situation där antalet barn minskar och de funktionella
förutsättningarna förändras.

I motionen föreslås en modell med tvåspråkiga bildningscentrum som
ett sätt att trygga närtjänsterna, effektivisera användningen av
lokalerna och förbättra samarbetet mellan språkgrupperna i södra
och östra Borgå. I motionen hänvisas också till andra kommuners
erfarenheter och konstateras att lagstiftningen inte i sig hindrar
lösningar som överskrider språkgränserna.

Borgå stadsfullmäktige har 18.3.2026 (18 §) fattat beslut om att Ilolan
koulu läggs ner 1.8.2028. Stadsfullmäktige beslutade dessutom
17.6.2026 (46 §) som en del av stabiliseringsprogrammet för
ekonomin att verksamheten vid Epoon koulu läggs ner 1.8.2028 och
att skolans elevupptagningsområde blir en del av det östra
serviceområdet. Beslutet grundade sig på en bedömning av
utvecklingen av elevantalet, ekonomiska effekter, servicenätet som
helhet samt alternativa lösningar. Vid beredningen av båda besluten
gjordes också barnkonsekvensbedömning i enlighet med Borgå
stads anvisningar.

Inrättandet av tvåspråkiga bildningscentrum i södra och östra Borgå
på det sätt som föreslås i motionen bör bedömas utifrån följande
helhetsperspektiv:

1. Aktuella beslut om servicenätslösningar

Servicenätet för småbarnspedagogik och grundläggande utbildning
har granskats flera gånger under 2020-talet i Borgå. Beslut om det
har fattats under de senaste åren utifrån omfattande utredningar som
baserar sig på befolkningsprognoser, ekonomi, lokaler och
pedagogiska behov. Dessa helhetslösningar anses fortfarande styra
utvecklingen av servicenätet, och det anses inte vara ändamålsenligt
att inleda parallella eller separata områdesspecifika utredningar i
detta skede.

Det beslut som stadsfullmäktige fattade sommaren 2026 om att
lägga ner verksamheten vid Epoon koulu grundades på en
helhetsbedömning av servicenätet, elevantalet, ekonomiska effekter
samt alternativa lösningar. I samband med beslutsfattandet

bedömdes också möjligheterna att ordna tjänsterna i området på ett sätt som avviker från de nuvarande lösningarna. Utifrån de tillgängliga utredningarna ansågs det dock inte finnas grunder för att inleda nya investeringar eller projekt i anslutning till utvidgning av servicenätet i området.

De lösningar som föreslås i motionen och förutsättningarna för dem har bedömts flera gånger som en del av stadens granskningar av servicenätet och beredningen gällande Epoon koulu år 2026. Utifrån de tillgängliga utredningarna har det inte framkommit sådana nya grunder i anslutning till verksamhet, ekonomi eller lokaler som skulle förutsätta att man inleder en ny separat planerings- och kostnadsutredning.

I motionen hänvisas till ändringar i planläggningen av området, förutsättningarna för byggande och stadens strategiska riktlinjer. Staden har också bedömt betydelsen av dessa ändringar med tanke på utvecklingen av servicenätet. Utifrån tillgängliga uppgifter innebär dock inte framskridandet av planläggningen, planer för utveckling av området eller andra förändringar i omvärlden att slutsatsen ändras på ett sådant sätt att det vore motiverat att inleda en ny, separat planerings- och kostnadsutredning om tvåspråkiga bildningscentrum.

2. Utveckling av elevantal och ekonomiska villkor

Minskningen av antalet elever i både finsk- och svenskspråkig grundläggande utbildning förutsätter att staden fäster särskild uppmärksamhet vid tryggheten av verksamhetens kvalitet, anpassningen av gruppstorlekarna och personalresurserna samt en effektiv och ändamålsenlig användning av de befintliga lokalerna. Det är inte ekonomiskt motiverat att inleda nya omfattande planeringsprojekt i denna situation. Det skulle inte heller stöda målen för stadens budget och investeringsprogram.

3. Funktionella och pedagogiska aspekter

Även om gemensamma lokaler och enskilda samarbetslösningar kan medföra fördelar, skulle inrättandet av nya tvåspråkiga bildningscentrum förutsätta omfattande ändringar i ledningen, organisationsstrukturen, personalarrangemangen och verksamhetspraxisen i vardagen. En omsorgsfull beredning av dessa ändringar skulle kräva långsiktighet och organisatorisk stabilitet, vilka i detta skede inte kan garanteras i tillräcklig utsträckning, särskilt inte inom mindre och geografiskt spridda enheter. Utgångspunkten för Borgå stads läroplan har varit att eleverna ska få undervisning av hög kvalitet i en undervisningsgrupp där undervisningen sker på deras eget språk, under ledning av kompetenta lärare. För att kunna genomföra och leda tvåspråkig undervisning i samma grupp och under en och samma rektor krävs det att läraren är behörig att vara lärare på båda språken.

4. Förutsättningar för utbyggnad av Sannäs skola och Grännäs skola

Möjligheterna till ytterligare byggande på Sannäs skolas tomt och närliggande områden har utretts, och på basis av utredningarna har man inte hittat realistiska förutsättningar för att bygga ut skolbyggnaden på tomten i fråga eller i dess omedelbara närhet.

Enligt utredningarna har tomtens nuvarande byggrätt utnyttjats, området för idrottsplanen är ett översvämningssområde vid ån, den närliggande sandåsen är ett infiltrationsområde för vatten och det privata åkerområdet på norra sidan är ett vattendistributionsområde. Detta begränsar avsevärt möjligheterna att etablera ny skolverksamhet i området eller utvidga verksamheten på det sätt som modellen för bildningscentrum förutsätter.

Utvecklingen av elevantalet i Grännäs skola och det befintliga byggnadsbeståndet gör det omöjligt att placera tilläggsgrupper i de befintliga lokalerna. För att skolan skulle kunna ta emot nya grupper skulle det vara nödvändigt att bygga en separat tillbyggnad i anslutning till skolan för minst tre undervisningsgruppers behov. Detta skulle innebära en betydande investering som inte är motiverad i den nuvarande ekonomiska situationen eller sett till helheten i granskningen av servicenätet.

Stadsfullmäktige har i samband med beslutsfattandet om Epoon koulu också bedömt områdets framtida servicelösningar. Enligt tillgängliga utredningar möjliggör det nuvarande byggnadsbeståndet inte att ytterligare grupper placeras där utan en separat tillbyggnad. Detta skulle kräva en betydande investering, som inte har ansetts vara motiverad med tanke på utvecklingen av elevantalet, stadens ekonomiska situation eller servicenätet som helhet. Stadsfullmäktiges beslut om nedläggning av Epoon koulu baserar sig på utnyttjandet av det befintliga servicenätet. På grundval av de tillgängliga utredningarna har man inte ansett att det finns tillräckliga grunder i anslutning till verksamhet, ekonomi eller lokaler för att bygga ut Grännäs skola eller för att inrätta ett nytt tvåspråkigt bildningscentrum.

5. Utveckling av samarbete i befintliga strukturer

Staden förhåller sig positivt till flexibla och ändamålsenliga samarbetsformer mellan finsk- och svenskspråkig undervisning när de är pedagogiskt, funktionellt och ekonomiskt motiverade. Samarbetet kan även i fortsättningen utvecklas till exempel i fråga om valbara ämnen, användning av lokaler eller ordnande av stödtjänster inom ramen för befintliga beslut och verksamhetsmodeller utan nya organisatoriska strukturer.

Det pågår redan nu ett nära samarbete mellan de finsk- och svenskspråkiga skolorna bland annat i Hindhår bildningscentrum, Kantelehuset och Kullo bildningscentrum.

De mål som anges i motionen, såsom att öka samarbetet mellan språkgrupperna, att använda gemensamma lokaler på ett ändamålsenligt sätt samt att samordna tjänster, kan främjas även inom de befintliga strukturerna utan nya organisatoriska lösningar eller betydande investeringar. Att vidareutveckla samarbetet i det befintliga servicenätet är i detta skede ett mer ändamålsenligt och kostnadseffektivt alternativ än att planera nya tvåspråkiga bildningscentrum.

Slutsats

På basis av det som sägs ovan finns det i detta skede inte tillräckliga förutsättningar med tanke på verksamhet, ekonomi eller lokaler för att inleda en separat planerings- och kostnadsutredning gällande inrättandet av nya tvåspråkiga bildningscentrum i södra och östra Borgå.

De lösningar som föreslås i motionen och förutsättningarna för dem har bedömts flera gånger som en del av stadens granskningar av servicenätet och beredningen gällande Epoon koulu år 2026. På basis av de tillgängliga utredningarna och barnkonsekvensbedömningarna i anslutning till dem har det inte framkommit sådana nya grunder i anslutning till verksamhet, ekonomi eller lokaler som skulle förutsätta att man inleder en ny separat planerings- och kostnadsutredning.

Stadsfullmäktige har år 2026 fattat beslut om servicenätet, vilka för sin del drar upp riktlinjer för den framtida utvecklingen av skoltjänsterna i området. Besluten grundar sig på omfattande beredning, omfattande konsekvensbedömning och tillgängliga utredningar.

I de utredningar som finns om områdena Grännäs och Sannäs har man inte identifierat några sådana förutsättningar i anslutning till verksamhet, ekonomi eller lokaler som skulle tala för att inleda planeringen av nya tvåspråkiga bildningscentrum eller förbereda investeringar för dem.

De mål som föreslås i motionen kan främjas på ett ändamålsenligt sätt i det nuvarande servicenätet genom att ytterligare utveckla samarbetet mellan språkgrupperna och användningen av gemensamma resurser. Motionen ger därför inte anledning till ytterligare åtgärder.

Bilaga

Utredning av inrättande av nya bildningscentrum i södra och östra Borgå, fullmäktigemotion

Finskspråkiga utbildningssektionens protokollsutdrag 19.8.2026 § 59

Finskspråkiga utbildningssektionens 19.8.2026 § 59

protokollsanteckning, Kevin Servin

Svenskspråkiga utbildningssektionens protokollsutdrag 18.8.2026 § 54

Bildningsdirektör

Nämnden för växande och lärande ger det som sägs ovan som sitt svar på fullmäktigemotionen om utredning av inrättande av nya bildningscentrum i södra och östra Borgå och sänder ärendet vidare till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige för behandling.

Paragrafen justeras genast.

Behandling

Anella Ahokas, understödd av Nina Pauloaho, lade fram följande ändringsförslag: "Jag föreslår att den utredning som getts som svar på fullmäktigemotionen om utredning av nya bildningscentrum i södra och östra Borgå återremitteras för ny beredning. Utredningen ska vara konkret och basera sig på aktuella fakta, inte enbart på gamla

uppskattningar, till exempel om investeringskostnaderna för ett bildningscenter eller kostnaderna för elevtransporter. I utredningen ska även de synergieffekter som ett bildningscenter medför och deras ekonomiska konsekvenser beaktas och redovisas. Även skärgårdstilläggets inverkan på ärendet ska beaktas. Utredningen om Grännäs bildningscenter (7.9.2022) är inte längre aktuell. Till exempel finns den skyldighet att bygga skyddsrum som nämns i utredningen inte längre. Även kostnadsuppskattningen för modulen i utredningen från 2022 ska kontrolleras genom konkurrensutsättning, så att det bästa alternativet kan hittas. I utredningen ska bestämmelserna i grundlagen, lagen om grundläggande utbildning och konventionen om barnets rättigheter om jämlik behandling av barn beaktas, bland annat i fråga om närskoleprincipen, skolvägarnas längd och barns likabehandling.”

Omröstning förrättades om fortsatt behandling av ärendet eller om återremittering av ärendet för ny beredning.

För återremittering av ärendet för ny beredning röstade 3 (Anella Ahokas, Nina Pauloaho och Jari Oksanen) och för fortsatt behandling av ärendet röstade 7 (Tapani Eskola, Hilikka-Leena Orava, Eeva Hyttinen, Juha Jokinen, Malin Lönnroth, Hanna Lönnfors, Nikolai von Veh). Mertsii Ärling röstade blankt. Nämnden beslöt att fortsätta behandlingen av ärendet med rösterna 7–3.

Anella Ahokas och Nina Pauloaho lämnade in en avvikande mening i ärendet gällande fortsatt behandling av ärendet, vars innehåll var detsamma som återremissförslaget.

Ingen diskussion om det egentliga ärendet uppstod under den fortsatta behandlingen.

Beslut

Nämnden för växande och lärande beslöt enhälligt att ge det som sägs ovan som sitt svar på fullmäktigemotionen om utredning av inrättande av nya bildningscentrum i södra och östra Borgå och sänder ärendet vidare till stadsstyrelsen och stadsfullmäktige för behandling.

Paragrafen justerades genast.

Stadsstyrelsen 14.09.2026
864/00.02.03/2026

På stadsdirektörens begäran har svaret på motionen kompletterats genom att i förslaget nedan sammanställa de mest konkreta skälen till varför det svarsförslag som nämnden för växande och lärande har lagt fram för stadsstyrelsen bör godkännas. Liksom den beredning som gjorts för nämnden har också den fortsatta beredningen nedan gjorts av direktörerna för grundläggande utbildning och gymnasieutbildning.

Ett minskande antal barn

Antalet barn i grundskoleålder kommer att minska i Borgå under de närmaste åren. De nuvarande åldersklasserna som börjar skolan är mindre än de åldersklasser som avslutar den grundläggande utbildningen under de närmaste åren. Nativiteten fortsätter att sjunka och inflyttningen kompenserar endast delvis för minskningen. Enligt prognoserna i utredningen om bildningsnätet (2024) kommer de finskspråkiga åldersklasserna att vara omkring 350 elever under de närmaste åren, medan de under de senaste åren har varit över 400 elever. Detta innebär i genomsnitt över 50 elever färre per åldersklass jämfört med de senaste tio åren. På motsvarande sätt kommer de svenskspråkiga åldersklasserna under de närmaste åren att vara cirka 20 barn mindre än under de senaste tio åren.

När antalet elever minskar kommer det nuvarande skolnätet och de befintliga skollokalerna att svara väl på det förväntade servicebehovet. Under de närmaste åren kommer det att frigöras utrymme i skolorna i centrumområdet, vilket gör det möjligt att ordna tjänsterna i nuvarande skolfastigheter som är i gott skick. Byggande av nya skollokaler eller betydande utbyggnad av befintliga fastigheter i glesbygdsområden är således inte ändamålsenligt med tanke på servicebehovet eller stadens ekonomi.

I fullmäktigemotionen föreslogs som en lösning att bygga bildningscentrum i det östra och södra området för att trygga tjänsterna i området. Förutsättningarna för att genomföra dessa alternativ har utretts, men man har inte hittat grunder i anslutning till verksamhet, lokaler eller ekonomi för att genomföra dem.

Sannäs skola

I det östra området har man i samband med beredningen av förlängningen av hyresavtalet för Ilolan koulus fastighet utrett möjligheten att flytta tjänsterna inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen i anslutning till Sannäs skola. Enligt utredningen är lösningen inte genomförbar, eftersom det inte finns möjlighet till nödvändigt ytterligare byggande på skolans tomt eller i dess omedelbara närhet. Därför är det inte ett realistiskt alternativ att samla tjänsterna i området i anslutning till Sannäs skola.

Grännäs skola

Man har även undersökt möjligheten att samla utbildningstjänsterna i det södra området i ett bildningscentrum som skulle byggas i anslutning till Grännäs skola. Enligt de nuvarande elevprognoserna kommer skolans nuvarande lokaler, vilka är dimensionerade för sex undervisningsgrupper, i praktiken att utnyttjas fullt ut av skolans eget elevupptagningsområde under de närmaste åren. En eventuell lösning med ett bildningscentrum skulle därför kräva ytterligare byggande eller separata tilläggslokaler.

I bilagorna till fullmäktiges beslut 17.6.2026 granskades alternativa lösningar för att ordna tilläggslokaler. Alternativen var en baracklösning och en modulbyggnad. Enligt kostnadsnivån 2022 uppskattades den årliga kostnaden för baracklösningen till över 100 000 euro och den årliga kostnaden för modullösningen till cirka 150 000 euro. Utöver dessa skulle det tillkomma kostnader för

grundarbeten och kommunalteknik. Kostnaderna för lösningarna ansågs vara höga i förhållande till den nytta som kunde uppnås.

Sammanfattning

Baserat på en helhetsbedömning motsvarar inrättandet av bildningscentrum i Sannäs eller Grännäs inte stadens servicebehov på lång sikt. Utvecklingen av antalet elever stöder inte byggandet av nya lokaler och det nuvarande servicenätet kan möta det förväntade servicebehovet utan nya investeringar. Dessutom skulle de undersökta alternativen kräva betydande ytterligare byggande och kostnader utan att de löser ett identifierat behov av service eller lokaler.

På ovan anförda grunder föreslår tjänsteinnehavarna inte någon fortsatt beredning av bildningscentrum i Sannäs eller Grännäs.

Bilaga

Fullmäktigemotion

Stadsdirektören

Stadsstyrelsen beslutar ge det som sägs ovan som sitt svar på motion, och sänder svaret till stadsfullmäktige för kännedom.

Beslutet justeras omgående.